

HE MIHI KIA TE ARAWA.

(*Na T. Wi Repa, M.B., Ch.B.*)

"Heoi, e aku teina, ko nga mea e pono ana, ko nga mea e whakaaroa ana, ko nga mea e tika ana, ko nga mea e kino kore ana, ko nga mea e ataahua ana, ko nga mea e korerotia pai-tia ana; ki te mea he pai, ki te mea he whakamoemiti; whakaaroa enei mea."—Piripai 4, 8.

HE kitenga nooku i nga panui o nga whakahaere a Te Arawa mo nga moni o o ratou Roto i roto i *Te Toa Takitini* i puta mai ai te whakaaro, me mihi te mea e tika ana kia mihiia. Kaare hoki i tika kia titaha te whakaaro, a, ka tiro hura atu, kaare e mihi. He taonga nui kei roto i te ringaringa o tena o tatau iwi. Kei te whakapau o ratou kaiwhakahaere i o ratou hinengaro ki te rapu i te huarahi tika hei whakamahinga i taua taonga. Na nga panui e puta nei ia marama ia marama i whakaatu ki nga iwi o waho te whanui o te titiro a te Komiti Topu, ara, te Poari o Te Arawa. E miharo ana tooku ngakau mo te kaupapa a te Poari. E tika ana kia mihiia ia wahanga, ia wahanga i raro i te Poari. Otira taku tino miharo nui, me taku mihi, mo te wahanga moni i wehea e te Poari mo nga mahi o te matauranga. Ihiihi katoa taku tinana i taku kitenga i tenei wahanga kaupapa a Te Arawa. Ko te take i penei ai au, he rite mai ki nga wawata o tooku ngakau mo taua taonga ano a Te Arawa i te pakutanga o te rongo he marie kua pa ki tera o tatau iwi. E tika ana kia hari te hamama, kia tangi te umere, mo tenei mahara tino whanui o Te Arawa. He tauira tino pai tenei kua whanau kei waenganui ia tatau i te Maori.

Ko te rau tau tenei i whakaaria e nga Kaumatua o te iwi, ara, ko te "ao hou." Kei a tatau e mohio ana tona tikanga to tena kupu. Ko tetahi o nga ahua o te "Ao Hou," ko te whaiti haere o te nohoanga mo ia tangata, me te mutu o te haere kahui; engari ka tipu ko te kuhu takitahi.

I tenei ra, i te wa o te "Ao Hou" nei, kaore e tawaritia ana tenei ki: *ko te matauranga te whitiki mo te tangata, ka toa ia.* Hei aha nga aitua, he aitua kei nga whitiki katoa.

Kua hikitia e Te Arawa tenei whakaponono. Kua motuhia e ratou i roto i ta ratou taonga he tahua moni ia tau, ia tau hei whakatu karahipi hei kawae i a ratau tamariki ki nga ahua matauranga katoa o te ao; mai o nga kura ririki tae noa ki nga University.

Ko au nei, ko tenei "peepe" a te matauranga i whakatipu ai, kei te powhiri i te whakaaro o Te Arawa ka huaki nei ki marae-a-tea. Kitaku mahara e whakaputa ana au i te whakaaro o matau katoa o te hunga whai-taitara o nga University, ia au e mihi nei Kia Te Arawa, ka tere te piki o te rarangi o te hunga Maori, kua whiwhi ki nga matauranga o te Ao.

Na Te Arawa, i kite te tino mate o te Maori. Taua mate ko te kore marama o te hinengaro: ara ko te Kuware. Na Te Arawa ano i kite te rongoa: ara Te Matauranga.